

Jongeren verzuipen in informatie, terwijl ze hongeren naar wijsheid

In 2016 zagen we dat jongeren hun leven kleiner, persoonlijker en overzichtelijker maken. Deze beweging zet zich in 2017 door. Jongeren zijn op zoek naar overzicht over alle keuzes en mogelijkheden die ze hebben. Dat overzicht is moeilijk te vinden, omdat ze verzuipen in informatie. Er wordt veel van ze gevraagd en daardoor ervaren ze prestatiedruk. Dit botst met waar ze echt naar verlangen: wijsheid. Hoe geef je je leven betekenis in deze verwar(ren)de wereld? Dat is levenskunst. We zien hierin tien trends, die we hieronder toelichten.

1. De toekomst heeft de jeugd

Tieners zijn serieus bezig met werken aan hun toekomst. Ze zetten zich niet af tegen de maatschappij, maar doen wat die van hen verwacht: ze bereiden zich voor op het volwassen leven. Een belangrijk aspect van dat volwassen leven houdt in dat ze een baan vinden die bijdraagt aan het hoogste doel van hun leven: gelukkig worden. Hierdoor ervaren ze een hoge druk om te presteren.

Tip: Heb oog voor de tieners die het wat minder makkelijk afgaat op school. Door persoonlijke aandacht, maar ook door hen praktisch te ondersteunen, bijvoorbeeld met huiswerkbegeleiding. En relatieveer: er is meer in het leven.

2. Je leven lang op kamp

Deze prestatiedruk geldt ook in hun sociale leven, waarin steeds meer kanalen naast elkaar worden gebruikt: met je vrienden op de bank hangen, actief zijn op Whats'app, Instagram, Snapchat of het nieuwere Houseparty. Ze zijn voortdurend sociaal actief en sommige jongeren zijn daardoor (over)vermoeid. Vergelijk het met het gevoel na een weekend op kamp: jongeren lijken hun hele leven op kamp te zijn.

Tip: Het is goed om te weten hoe jongeren omgaan met sociale media. Je hoeft hier echter niet in mee te gaan. Wees jezelf. Bied rust. Geef aandacht.

3. Gezondheid

Veel jongeren, meiden én jongens, zijn zich extreem bewust van hun gezondheid. *Fitgirls, foodies, healthy living*: het is hot. Bloggers over dit thema hebben veel volgers. Onder jongens uit zich dit vooral sportschool en onder meiden in de healthstore. De media signaleerden dit in de afgelopen jaren al regelmatig en tegen het einde van 2016 werden zorgen uitgesproken over jongeren die hierin doorslaan. We verwachten meer tegengeluiden en meer ontspanning wat betreft voeding.

Tip: Help jongeren om een balans te vinden tussen goed voor hun lijf zorgen en genieten van voeding. Lees ook eens dit artikel: <http://nos.nl/op3/artikel/2141904-ik-werd-constant-geleefd-door-gezond-eten.html>.

4. Bullshitdetector: echt contact

Nu de meeste digitale content wordt bekeken op een mobieltje, verandert ook de manier waarop we omgaan met die content: niet klikken, maar kijken. In de schimmenwereld van *virtual, augmented, en mixed reality* wordt het fysieke een-op-een contact ongetwijfeld weer belangrijker, omdat het de enige echt betrouwbare gids zal blijken te zijn. En belangrijker nog: omdat in de fysieke ontmoeting weer een authentiek contact tot stand kan komen.

Jongeren zoeken constant naar de betrouwbaarheid van de binnenkomende informatie en het een-op-een contact speelt daarin een belangrijke rol. Dat heeft gevolgen voor bijvoorbeeld de manier waarop naar een preek wordt geluisterd: hoe authentiek komt de preek over?

Tip: Zorg dat er contact wordt gemaakt, ook in de dienst op zondag. En wees zelf die betrouwbare gids.

5. Intensivering

Net als in 2016 maken jongeren hun wereld kleiner, persoonlijker en overzichtelijker. Dit zien we mede in de populariteit van kleinere sociale plekken, zowel online als offline. Dit betekent echter niet dat de behoefte aan grote evenementen verdwijnt. Er is ook een behoefte aan massaal bij elkaar komen. Festivals blijven populair. Individuele gevoelens worden collectief intens beleefd.

Tip: Ga met je kleine groep naar grote evenementen die bij hen aansluiten, maar die ook hun horizon verruimen.

6. Wanderlust

Jongeren verkiezen vaak een verre reis boven een eigen auto. Dit raakt aan de vorige trend, de intensivering, omdat het met name om de beleving gaat. Daarnaast doen de mooie foto's het ook goed op sociale media. Volgens ons speelt er nog een andere factor mee, namelijk de zoektocht naar schoonheid, rust en hoop. Dit kan gezien worden als een vlucht, weg van de prestatiedruk, en tegelijk als een poging om betekenis te geven aan hun leven.

Tip: Zoek samen met jongeren naar manieren om betekenis aan hun leven te geven. Je hoeft de wijsheid niet in pacht te hebben, maar 'reis' met hen mee.

7. Filterbubbel

Na de verkiezing van Donald Trump was er weer veel aandacht voor de filterbubbel: het idee dat nieuwe media door het nieuws te personaliseren ervoor zorgen dat we alleen nog een eenzijdige selectie van het nieuws zien. Dit belemmert de diversiteit. Er is steeds minder solidariteit tussen mensen die verschillende opvattingen hebben en die online nauwelijks met elkaar in aanraking komen. Mark Zuckerberg (Facebook) beloofde afgelopen jaar om hier een oplossing voor te bieden, maar het is niet duidelijk wanneer we die mogen verwachten.

Tip: Wees je bewust van je eigen filterbubbel en laat zien dat jij buiten je eigen grenzen durft te kijken. Ga met jongeren eens langs bij een voedselbank of een moskee, of zoek contact met een (lokale) instelling die hulpvragen en vrijwilligers met elkaar in contact brengt.

8. Weinig contact tussen oud en jong

De uitkomst van het Brexitreferendum en de verkiezing van Trump maken duidelijk dat in de westerse samenlevingen oud en jong een andere politieke voorkeur hebben. Zo waren de voorstanders van de Brexit en van Trump vooral te vinden onder 45-plussers en waren de tegenstanders veelal jonger dan 35 jaar. Jong en oud komen tegenover elkaar te staan, tenzij er contact is tussen deze twee groepen. Dat contact is er in familieverband, maar verder nauwelijks, voor een deel als gevolg van de filterbubbel. Beide groepen leven daardoor grotendeels in gescheiden werelden. In 2017 staan in Nederland weer verkiezingen op het programma. Dan zal die scheiding waarschijnlijk ook te zien zijn.

Tip: Breng jong en oud, binnen en buiten de kerk, met elkaar in contact. Een leuk voorbeeld is Omapost, een app waarmee je een (eventueel geadopteerde) oma heel makkelijk een kaartje met foto kunt sturen om haar op de hoogte te houden van je online leven. Daardoor heb je offline meer om met elkaar te bespreken.

9. Duidelijkheid

Er komen weer verkiezingen aan. Iemand als Geert Wilders laat de discussie in de media hoog oplopen. Met name op de sociale media wordt heel makkelijk van alles geroepen waar nauwelijks is over nagedacht. Te midden van deze informatiestroom hongerden we, volwassenen net zo goed als jongeren, naar wijsheid. Voor jongeren zijn volwassenen daarbij van groot belang. Jongeren zetten zich tegenwoordig veel minder af tegen hun ouders of andere volwassenen. Ze hebben vaak een goede band met hen en familie wordt hoog gewaardeerd. Juist in die kringen zijn jongeren op zoek naar een duidelijk geluid. Hoe staan de mensen die zij vertrouwen tegenover bijvoorbeeld de islam, de vluchtelingencrisis en andere politieke onderwerpen?

Tip: Welke rol speelt de Bijbel daarin voor jou en kun je dat uitleggen aan jongeren? Wees duidelijk over je standpunten, gebruik argumenten en beroep je gerust op de Bijbel. Gevoelsmatige meningen krijgen jongeren al genoeg.

10. Twintigers

In 2016 zijn kerken zich meer bewust geworden van het feit dat een toenemend aantal twintigers en dertigers de kerk verlaat. In april 2016 wijdde *OnderWeg* er een themanummer aan. We verwachten dat deze groep in 2017 bij meerdere kerken en maatschappelijke organisaties op de agenda zal staan. Het is de leeftijdsgroep die opgroeide in de digitale revolutie. Internet bestrijkt een groot deel van hun leven, maar is nog niet zo vanzelfsprekend als water uit de kraan. Ze hebben, meer dan de jongere generaties, een hang naar nostalgie, en verlangen naar kwetsbaarheid, openheid en echt contact.

Tip: Veel twintigers zijn enorm creatief. Ga op zoek naar manieren om die creativiteit de ruimte te geven. Enkele jeugdwerkorganisaties zijn bezig met het organiseren van een event rondom dit thema. Zet 18 maart alvast in je agenda en houd onze website in de gaten.

De Jeugdtrends 2017 zijn tot stand gekomen

op initiatief van het Nederlands Gereformeerd Jeugdwerk door Alize Bijkerk, Karen Scheele en Paul Smit in samenwerking met:

Praktijkcentrum	Anko Oussoren
CGJO	Jenne Minnema, Elise van Gurp, Kasper van Helden
Jeugdwerk Utrecht	Nico Arendsen
Chris / Voorkom	Robert Mazier
Heilige Huisjes	Casper van Dorp
Youth for Christ	Jan Verduijn
JOP	Jonna van den Berge
Huis van Belle	Eline Hoogenboom
HGJB	Ruben Vlot